A°. 1838. ARNHEMSCHE COURANT. N°. 58.

Zaturdag den 12 Mei.

Luxemburgsche bewegingen. — Eindbeslechting.

Sommigen beschouwen de vertooningen in het Luxemburgsche, en hetgeen dienvolgens in de Belgische kamer en te Brussel voorviel, als iets hetwelk de eindbeslissing onzer zaken waarschijnlijk vertragen en ons nieuwe moeijelijkheden berokkenen zal. Wij gelooven, integendeel, dat een en ander zeer berekend is om eene eindschikking te bespoedigen. Noch Pruissen noch Frankrijk kunnen die volksoploopen met tevredenheid, ja zelfs met onverschilligheid aanzien. Er aan toe te geven, zou niet alleen eene verregaande lafheid kenmerken, maar als aanmoediging van gewelddadigheden ook voor hunne eigene bevolkingen een zeer slecht voorbeeld zijn. Zij hebben er gevolgelijk groot belang bij, de rust zoo spoedig mogelijk hersteld en gewaarborgd te zien. Oostenrijk en Rusland zullen ons ook niet hinderlijk wezen. Maar wij waarschuwen nogmaals tegen Engeland. Frankrijk en Pruissen inzonderheid wenschen thans spoedige beslechting van het Belgische vraagstuk. Indien onze regering die nu ook ernstig, en overeenkomstig de 24 artikelen begeert, zoo make zij gebruik van het oogenblik, en doe nu, wat, reeds eerder gedaan, misschien reeds eerder gebaat had; zij bepale zich niet bij hare nota aan de *Londensche conferentie*, die, gelijk iedereen immers weet, lang uiteengegaan was, en wier bijeenkomst, indien slechts *eene* van derzelver leden zulks beoogt, nog lang en zeer lang vertraagd kan worden; maar zij rigte zich aan elke der mogendheden individuëel. Want niet als een *corpus morale*, maar *individuëel* hebben de vijf mogendheden het 24 artikelen-traktaat geteekend en geratificeerd. De op verschillende tijden, en in verschillende termen gegevene ratificatiën bewijzen zulks ontegensprekelijk. Elke der mogendheden worde dus door onze regering uitgenoodigd om het 24 artikelen-traktaat ook met haar te sluiten, en zoo spoedig mogelijk te executeren.

TURKIJE.

Van de Servische grenzen, 22 *April*. De toestand van Albanië is, ofschoon dat gewest uiterlijk den schijn van rust bewaart, [illegible] toch zeer bedenkelijk. De gemoederen werden door Egyptische stokingen, door beloften en geld kortelings in groote gisting gebragt. De waarheid der vroegere bewering, dat zendelingen van *Mehemed-Ali* door geheel Albanië werkzaam zijn, wordt door de laatste berigten onwederlegbaar bevestigd.

RUSLAND.

St. Petersburg, 28 *April*. De 28ste Mei wordt met eenige zekerheid bepaald als de dag der afreis van H. M. de keizerin en Z. K. H. den grootvorst troonopvolger, naar Berlijn. Onmiddellijk daarin zal ook Z. M. de keizer van hier vertrekken. H. H. M. M. zullen eenige weken te Berlijn en aan andere verwante hoven van Noord-Duitschland vertoeven, alvorens zich naar de bestemde badplaatsen te begeven. Z. K. H. wordt begeleid door zijnen voormaligen opvoeder, de staatsraad *Schukowskji*, waarbij zich te Berlijn de vorst *Lieven* als curator des grootvorsten voegen zal. Na een oponthoud te Berlijn en in andere Noord-Duitsche plaatsen, scheept Z. K. H. zich uit Pommeren naar Zweden in, bezoekt vervolgens Denemarken, Holland, West- en Zuid-Duitschland, Oostenrijk, een gedeelte van Italië en Engeland. Deze *tour d'Europe* (arm Frankrijk!) zal niet langer dan dit jaar duren.

DUITSCHLAND.

De Duitsche dagbladen zijn voortdurend aangevuld met over- en wedergeschrijf betrekkelijk de geschillen der roomsche geestelijkheid en het gouvernement in Pruissen. Daarbij vindt men thans in schier elk blad berigten nopens de reis van den grootvorst-troonopvolger van Rusland. Die reis schijnt in Duitschland als allerbelangrijkst voor Europa te worden beschouwd. Indien de zon moest gaan reizen, zou men er geene meerdere notitie van kunnen nemen. Een niet protesterend professor te Göttingen moest zelfs eene kaart van die allergewigtigste reis hebben uitgegeven, en, naar men beweert, daarop ridder van St. Anna of St. Wladimir zijn geworden. Alle autocratisch gezinde dichters zitten met gespannen lieren en cythers.

OOSTENRIJK.

Weenen, 2 *Mei*. De keizer is dezen morgen ligt ongesteld geweest, doch bevindt zich thans weder beter. Naar men met zekerheid verneemt, zal Z. M. [illegible] naar Töplitz gaan; Z. K. H. de aartshertog *Frans* zal den keizerlijken gast uit Rusland aldaar gaan verwelkomen.

PRUISSEN.

Berlijn. De *Leipziger Allg. Zeitung*, bekend wegens de ongerijmdheid welke men dikwijls in hare berigten vindt, behelst den volgenden brief uit Berlijn, van den 28sten April. » Eenige dagen geleden deelde uw blad een artikel uit den *Avondbode* mede, waarin gehandeld werd over de onbetwistbaar groote voordeelen, welke zoo wel voor den Duitschen bond als voor Holland uit eene toetreding van het laatste tot den eersten zouden voortvloeijen. Ik kan er bijvoegen, dat niet alleen de *Avondbode*, maar verscheidene Hollandsche dagbladen denzelfden wensch hebben te kennen gegeven; ja dat de openbare meening van geheel Holland zich bepaald voor eene innige verbindtenis met Duschland verklaart. " — Die verklaring der openbare meening van geheel Holland kan men zeker in Berlijn veel beter kennen dan hier, maar wij tarten den Berlijnschen correspondent een ander Hollandsch dagblad te noemen, dan de *Avondbode*, hetwelk zich voor eene aansluiting aan den Duitschen bond zou hebben verklaard. Wij hebben het doellooze en nadeelige van zoodanige plan aangetoond toen de heer *Corver Hooft* ten vorige jaren, zonder eenige bijval te vinden, er in de Tweede Kamer gewag van maakte.

Berlijn, 5 *Mei*. Gedurende het verloopen winter-semester, van den 23sten October 1837 tot den 28sten April 1838, hebben er aan onze *Frederik Wilhelms* universiteit bij de juridische faculteit 1, bij de medische 72, bij de philosophische 5, in het geheel dus 78 promotiën plaats gehad.

ENGELAND.

Londen, 7 *Mei*. Uit een parlementsstuk, Zaturdag publiek gemaakt, blijkt: 1°. dat er geene documenten voorhanden zijn, waaruit eene naauwkeurige rekening der onkosten van de krooning van *George III* zou kunnen worden opgemaakt; 2°. dat die van *George IV* kostte 243;390 p. st. 6 sh. 2 d.; 3°. die, van *William IV* 42,298 p. st. 3 sh. 9 d., en 4°. dat er nog geene genoegzaam juiste raming der aanstaande krooning van koningin *Victoria* te maken is.

— Een onweder, welks wedergade men zich niet kan herinneren, is [illegible] te Dover uitgebarsten. [illegible] bliksem, regenstroomen en hagel. Men heeft hagelsteenen gevonden van anderhalve duim in omtrek. Dit onweder heeft verschrikkelijke verwoestingen aangerigt.

— Naar men verneemt, heeft sir *John Herschel* de Kaap de goede Hoop verlaten. Zijne waarnemingen aan den starrenhemel van het zuidelijke halfrond waren geëindigd, en hij had het geluk gehad zeer belangrijke waarnemingen omtrent de *Argo* te doen, eene vaste ster, in het sterrebeeld van dien naam. Deze ster, welke men steeds beschouwd had als eene van de tweede grootte, en welke sir *John Herschel* als zoodanig in de maand November ll. had waargenomen, verscheen hem op den 16den December als eene ster van de eerste grootte. Vervolgens was de *Argo* bestendig in grootte toegenomen, zoodat bij het vertrek van den heer *Herschel* deze ster alle overigen van de eerste grootte overtrof, en met den *Centaurus* kan vergeleken worden, die, met betrekking tot zijn licht, de vierde ster in het firmament is. Sedert de beroemde ster van *Tycho Brahe*, welke van 1772—1774 is waargenomen, heeft men geen dergelijk verschijnsel aan den hemel ontdekt. Het is wenschelijk, dat, na het vertrek van sir *John Herschel* naar Europa, de sterrekundigen, welke bij het hier bestaande observatorium gevestigd zijn, niet in gebreke zullen blijven, om deze waarnemingen omtrent de *Argo* [illegible]

FRANKRIJK.

Parijs, 7 *Mei*. Heden hebben de gedeputeerden de beraadslagingen geopend over de wet op de ijzeren wegen, waarvan de voordragt, gelijk bekend is, door de commissie, aan welker hoofd de heer *Arago* zich bevindt, ten eenenmale is veranderd.

De bewindslieden beweren, dat Frankrijk noodwendig ijzeren wegen behoeft, ten einde niet bij andere volkeren ten achteren te geraken. Zij doen, tot betoog daarvan, opmerken, dat alom dergelijke wegen worden aangelegd; — dat in Engeland eene uitgebreidheid van 175 uren gaans in gereedheid is, en dat aan nog eene lengte van 138 uren gaans wordt gearbeid; — dat de belgische wegen 140 uren gaans moeten beslaan; — dat in Duitschland de belangrijkste ijzeren weg, welke in Europa [illegible] bestaan, die van den Donau naar den Moldau en de Elve, wordt aangelegd; — dat verder in Duitschland drie gedeelten van den ijzeren weg van Berlijn naar België reeds worden of zullen worden in gereedheid gebragt; — dat van Weenen eenen weg naar Lemberg wordt aangelegd, we[illegible]

lang zal zijn, en dat eindelijk in Holland de ijzeren wegen, ondanks de gemakkelijke en menigvuldige gemeenschap te water, van zoo veel belang worden gerekend, dat Z. M. de koning der Nederlanden zijne eigene middelen heeft willen verbinden tot den aanleg van eenen weg, die ligtelijk 40 millioen fr. kan kosten.

De bewindslieden blijven echter bij voortduring van meening, dat de staat in het aanleggen dier wegen de hand moet houden, zonder zich echter van het monopolie derzelve te willen verzekeren; — dat de staat zich, zoo dikwerf dit kan geschieden, van de hulpvaardigheid der bijzondere genootschappen moet bedienen, maar dat men zich, om te beginnen, met slechts eenen enkelen weg moet vergenoegen; — met eenen weg, die den vredelievenden invloed van Frankrijk, en, indien het noodig mogt zijn, ook den *militairen invloed* van dien staat, allezins moet vermeerderen: — met den weg, namelijk, van het noorden, waardoor de afstand van Londen en van Brussel naar Parijs tot 14 en 8 uren wordt ingekort; en het *militaire grondgebied* des rijks inderdaad tot aan de Maas en den Rijn wordt uitgebreid.

Zij beweren, dat deze weg niet meer dan 100 millioenen zal vorderen, dat is, omtrent twee en [illegible] waarvoor Z. M. [illegible] zijne eigene middelen heeft verbonden.

De minister der openbare werken heeft dan ook heden in de vergadering der gedeputeerden, ten einde de beraadslagingen zoo veel mogelijk te bekorten en te vereenvoudigen, verklaard, dat het bewind genegen is, om den aanleg van de ijzeren wegen naar Orleans en naar Havre aan maatschappijen van bijzondere personen over te laten, maar nimmer van dien van Parijs naar de belgische grenzen kan afzien. — De minister heeft tevens de bekwaamheden van de ingenieurs der bruggen en wegen hoogelijk geroemd, en beweerd, dat de aanleg van den bedoelden weg aan geene betere handen konde worden toevertrouwd. — Naar des ministers meening vindt men den besten waarborg, dat de weg inderdaad tot stand zal komen, in het besluit, dat de staat met denzelven zal worden belast: — dat er reeds maatschappijen voor 56 millioenen voor den aanleg van ijzeren wegen zijn verbonden, en dat, indien men nog eene nieuwe maatschappij voor 80 millioenen zoude willen verbinden, de heffing van al dat kapitaal welligt de verdere takken van nijverheid zoude belemmeren.

De heer *Jaubert*, een der voornaamste sprekers der doctrinaires, heeft zich daar niet mede vereenigd. Hij heeft begrepen, dat het bewind niets behoorde toe te geven, en den aanleg van al de ijzeren wegen aan zich behouden. Hem dacht, dat die maatschappijen als de ware broeinesten van den windhandel moesten worden aangemerkt, en buitendien nimmer het algemeen belang, maar haar eigen belang bevorderden, en zoo dikwerf zij dit ongestraft konden doen, het publiek op allerhande wijze knevelden.

— Heden is het regtsgeding van *Hubert* c. s., beschuldigd van een aanslag tegen het leven des konings, op de gewone wijze voor het hof van assises begonnen. — Hetzelve schijnt weinig indruk te maken.

— Een bijzonder berigt uit Algiers meldt, dat men, bij de verkenning naar Stora, zich heeft overtuigd, dat die aloude stad niet meer bestaat, maar dat men daarentegen, eene nieuwe stad, die de inwoners Bussiana noemen, heeft ontdekt. — De Fransche troepen hebben weder de blijken ondervonden van de trouweloosheid der landsbewoners. Verscheidene hoofden, die hun, bij hunnen aantogt, hunne dienst hadden aangeboden, en met geschenken waren overladen, hebben hen, bij hunnen terugtogt, verraderlijk aangevallen. Een derzelve is door een' Afrikaanschen ruiter gegrepen, en bij den eeremantel, dien hij kort te voren van den generaal *Negrier* had erlangd, aan deszelfs voeten gesleept; — alwaar men hem dadelijk het hoofd heeft afgeslagen.

— Het officieel rapport van den generaal *Espartero*, nopens het verslaan van *de Negri*, luidt aldus: »Ik heb het genoegen te kunnen melden, dat de factie van *de Negri* vernietigd is. Dit opperhoofd en eenige weinige ruiters alleen hebben zich kunnen redden."

»In mijn berigt van den 24sten meldde ik, dat ik mij naar Aguilar de Campo begaf. Ik vertrok van Burgos derwaarts, onder een' heftigen regen, en vernam des avonds, dat de vijand den weg naar la Brujula had ingeslagen. Met het aanbreken van den volgenden dag bereikte ik Robledo, en zond ik mijn geleide en het Poolsche eskadron naar de schei- [illegible] weg naar Burgos, ten einde dien pas af te snijden. [illegible] troepen van den linker [illegible] in mijne handen. De vijand [illegible] troepen voorbij Piedrahita vereenigd. Ik verkende hen [illegible] dat zij de aankomst mijner infanterie niet zouden afwachten, besloot ik hen met de weinige ruiterij, die ik bij mij had, aan te grijpen, ten einde hen te beletten, den weg naar de Sierra en de pijnbosschen in te slaan. Eene korte redevoering was genoegzaam, om mijne troepen te electriseren, en het gelukte mij weldra, om, na de gelederen, aan het hoofd mijner troepen, te hebben doorboord, het grootste gedeelte der vijandelijke infanterie de wapenen te doen nederleggen. Het overige is, bij het najagen tot Villafranca, in mijne handen gevallen. De veldtros, paarden, muildieren, krijgsbehoeften, wapenen, artillerie en al het materieel der opstandelingen is door mij vermeesterd."

Dit voordeel schijnt alzoo door eene handvol ruiterij der constitutionelen behaald te zijn geworden. — Tot dusverre wordt het berigt niet nader door de monarchalen toegelicht.

— Men denkt ter beurze, dat de pairs een amendement zullen aannemen, ten gevolge waarvan de reductie der 5 pCt. renten zal moeten worden verschoven; doch men verzekert, dat de gedeputeerden, in elk geval, bij het behandelen van de renten der openbare schuld, ter gelegenheid van de begrooting, daarop zullen terug komen. Intusschen zijn de 5 pCt. renten gerezen, en 108 fr. 20 gebleven; 3 pCt. 80 fr. 95. — Spanje $22\frac{1}{4}$.

Parijs, 8 *Mei*. De gedeputeerden hebben heden de beraadslagingen over den aanleg der ijzeren wegen vervolgd.

De heer *Duvergier d'Hauranne* heeft de door de commissie voorgestelde maatregelen verdedigd.

Heden heeft de presiderende minister *Molé* het woord gevoerd, en, even als de minister der openbare werken, verzekerd, dat het bewind den aanleg van de wegen naar de belgische grenzen en naar Marseille aan zich wil behouden, maar de verdere wegen aan de nijverheid en den ondernemings-geest der bijzondere personen overlaten.

(Bij het sluiten der laatste berigten was de minister van financiën aan het woord.)

De wet der reductie der 5 pCt. renten, welke, tegen den zin van het bewind, uit den boezem der gedeputeerden is ontsproten, is reeds aan de kamer der pairs medegedeeld, doch door dezelve met eene kennelijke onverschilligheid ontvangen.

— Men meldt uit Toulon, dat de bijzondere berigten uit Constantine, ten aanzien van de stemming der gemoederen van de bewoners des lands, weder minder gunstig luidden dan te voren.

— Den 2den heeft men in Madrid berigt gekregen, dat *Aspiroz* eene bende van Carlisten, onder de muren van Canete, heeft verslagen en verstrooid.

BELGIE.

Brussel, 9 *Mei*. Naar men verneemt, zou het de bedoeling van ons bestuur zijn, om binnen kort de zitting der wetgevende kamers te sluiten.

— De wachtposten worden hier thans regelmatig des nachts versterkt, ten einde alle ongeregeldheden en wanorde te verhinderen.

— In de vergadering van onze gedeputeerden is door de centrale sectie voorgesteld, om de te openen geldleening te bepalen tot 37 millioenen, ten einde den aanleg der ijzeren wegen te voltooijen, en de reductie der 5 pCt. renten voor als nog uit te stellen. De minister van financiën heeft verklaard, uit aanmerking der staatkundige gebeurtenissen van den dag, daarmede in te stemmen. — De dienst der ijzeren wegen is heftig aangerand door den heer *Verhaegen* van Brussel, die beweerd heeft, dat de- [illegible], en dat het bewind zich hoe eerder hoe liever van die dienst moest ontdoen, en dezelve aan bijzondere personen overlaten. De over die wegen gestelde minister heeft zijne onderhorigen verdedigd, en beweerd, dat dit alles met den tijd wel op een beteren voet zal komen.

Brussel, 10 *Mei*. De gedeputeerden hebben gisteren de beraadslagingen over het voortzetten van den ijzeren weg vervolgd. De minister schijnt destijds de ingebragte bezwaren, tegen het beheer dier wegen door het rijk, niet te hebben opgelost. — De abt *de Foere* heeft beweerd, dat zoo lang België geene eigene koopvaardij bezit, de ijzeren weg den handel des lands niet kan baten.

Mengelwerk.

DE STAATKUNDIGE PARTIJEN IN NOORD-NEDERLAND, *geschetst in een historisch overzigt van deszelfs binnenlandsche staatsgesteldheid van het einde der grafelijke regering tot op het jaar 1813.* Amsterdam, *J. D. SYBRANDI*, 1837.

Onthou, dat in regeringszaken,
De naam van magt is nimmer wis;
En leer op nietwes staat te maken
[illegible]

De Staatsman.

Dit welgekozen motto [illegible] ons nog nader uit tot de lezing van een werk, welks titel reeds overwaardig is om de opmerkzaamheid van elken beoefenaar der vaderlandsche staatkunde te trekken. Immers al mogen de vorige partijen, of althans derzelver namen, van het tooneel zijn verdwenen, — zij kunnen kroost hebben nagelaten; en al ware ook dit gestorven, — in den bodem, die het teelde, stierf de groeikracht niet. De partijen, welke bij ons bestonden, waren van dezelfde natuur als die welke men elders vond, slechts gewijzigd door den aard des volks en de vormen der regering; en daar die partijen, zoo wel bij ons als elders, ook wel altijd zullen blijven bestaan, behoort het niet alleen tot de kennis des verledenen tijds, maar wel dagelijk mede tot die des tegenwoordigen levens, te weten: hoe de aard, de zeden en gewoonten onzer natie on-

der gegevene omstandigheden werken. Alzoo wordt het verleden, voor den nadenkenden beschouwer, de leidsvrouw in het tegenwoordige, de waarschuwende spiegel voor de toekomst. Een en ander is door den schrijver bevroed. »Hoe waar het ook zijn moge, — zegt hij in zijn *voorberigt*, — dat de geschiedenis des vaderlands tot op 1813 een gesloten tijdvak [illegible] hoe waar het ook zijn moge, dat men de oude partijschappen niet meer te vreezen heeft, omdat de regeringsvorm, met welken zij in verband stonden, niet meer bestaat: — even waar is het, dat men onvoorzigtig doet, indien men zorgeloos den grond tot soortgelijke verdeeldheden als de vroegere ontkent.” — »Men wane niet, dat het zaad der oude verdeeldheden geheel en al zoude zijn uitgeroeid. Hetzelve lag, even als dat der voorvaderlijke deugden, in het volkskarakter; de staatkundige inrigtingen in de republiek waren er slechts ontkiemingen van, tot dat deze, opgewassen, en zelfs vruchtbaar geworden; met het volkskarakter wederkeerig als oorzaak en gevolg bestaan hebben.”

De schrijver schijnt ons niet genoeg overtuigd, dat sommige verdeeldheden in vrije staten volstrekt onvermijdelijk zijn; dat er in de geheele geschiedenis niet één vrije staat is te noemen, waar geene partijen aanwezig waren; en dat gevolgelijk de taak des staatsmans niet daarin bestaat, alle partijen te willen vernietigen, maar de partijen zoo veel mogelijk onschadelijk te maken. Zekerlijk, onze vorige partijen waren verderfelijk, maar onze vorige staatsregeling was slecht; de toenmalige staatkunde had de hoogte der tegenwoordige [illegible] bereikt. Onder onze constitutionele regeringsvormen kunnen de bronnen, waaruit voorheen heillooze stroomen welden, thans vruchtbaar en versterkend water geven. Dit te bewerkstelligen, moet de algemeene wensch, de algemeene poging zijn; niet het stoppen der bronnen, vermits men die niet dan met de vrijheid stopt.

De schrijver van het genoemde werk had eene zeer moeijelijke taak aanvaard; zij was hem nog te zwaar. Tot eene geschiedenis onzer vroegere partijen behoorde eene diepere kennis van den mensch; strenger logica; uitgebreider inzigten in de toenmaals heerschende denkbeelden; meerder vertrouwdheid met de algemeene politiek van Europa, en naauwkeuriger uiteenzetting althans van de raderen onzes staatswerktuigs. Nogtans is het werk gansch niet van verdienste ontbloot; men bemerkt, dat de schrijver ook meer dan onze vaderlandsche geschiedenissen heeft gelezen, en dat hij onpartijdig zijne waarnemingen mededeelen wilde. Hij zelf noemt zijn werk »eene schets, tot eigene oefening vervaardigd, en thans tot gemeenschappelijke [illegible] is het eene goede schets, welke wij gerustelijk [illegible] ter lezing kunnen aanbevelen. Eene schets, welke, indien de ontwerper nog jong is, en eenige jaren wil lezen en gadeslaan en denken, veel belooft. De schrijver zal dan ook spaarzamer worden op woorden en geene aanmerkingen meer maken als de volgende: »dat overal in de geschiedenis vooruitgang, stilstand en dikwijls ook terugang zigtbaar is;” hieraan toch valt volstrekt niet te twijfelen, *in alles* immers moet óf vooruitgang, óf stilstand, óf achteruitgang plaats hebben. Wijsgeeriger is hetgeen er op volgt; »dat de geest des tijds eenen bijna onweerstaanbaren invloed uitoefent;” dit is zeer waar en dit wordt nogtans zeer dikwijls uit het oog verloren. Men kan van de heerschende denkbeelden zeggen, wat weleer gezegd werd van de beschikkingen des noodlots:

Volentem ducunt, trahunt nolentem.

Al waren wij eenigermate bevoegd tot uitgebreider beoordeeling des werks, ons bestek zou het niet gedoogen. Wij eindigen dus met en schrijver en uitgever een goed debiet te wenschen van het welgeschreven en wel gedrukte boek; hetgeen den schrijver, ofschoon hij zich onbekend houde, als een achtenswaardig man bekend maakt.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Hoewel ik meen bemerkt te hebben, mijne heeren, dat UEd. besloten heeft, een dagblad, hetwelk zich aanhoudend en uitsluitend bezig houdt [illegible] te schelden, [illegible] onbeantwoord te laten, ja zelfs [illegible] ditmaal eene uitzondering te [illegible] deszelfs naam. De *Utrechtsche Courant*, namelijk, schijnt het [illegible] gebragt, dat zij genoodzaakt is hare nommers *present* te sturen. [illegible] aan onze *Groote Societeit*, waar men zich schamen zou op dat blad geabonneerd te zijn, wordt het herhaaldelijk *franco* toegezonden. Waarschijnlijk zal zulks ook wel in andere societeiten en koffijhuizen het geval wezen.

Door deze regelen te plaatsen, voorkomt UEd. dus ongegronde vermoedens opzigtelijk den smaak van sommige der genoemde inrigtingen, en verpligt

Uwen dienstv. dienaar,

X.

Lid der Groote Societeit te Arnhem.

Arnhem, 8 Mei 1838.

Onze Jufferschap.

De *Avondbode* van den 10den *Iets over de opvoeding* mededeelende, zegt, [illegible] in de huisopvoeding onzer jongelingen eenige verbetering is gekomen, [illegible] niet enkel Zwitsersche maar ook Hoogduitsche gouverneurs heeft ontvangen of ontboden. (Een commissie-kantoor in Amsterdam of Rotterdam schreef nu aan zijnen correspondent in Keulen: »gelief mij per eerstvarenden Keulenaar een gros gouverneurs, liefst uit Hannover of Westfalen, eerste kwaliteit, goed geconditioneerd, volgens prijs-courant, over te zenden. Drie maanden na ontvangst, over het montant te disponeren.)

»Wat nogtans de jufferschap aangaat, — vervolgt de *Avondbode*, — deze teedere helft van Neêrlands opkomend geslacht deelt slechts zeer weinig in deze verbetering. (Er worden maar volstrekt geene Westfaalsche gouvernantes *ontvangen* of *ontboden*.) »Hoe velen zijn er, die door hare opvoeding geheel verfranscht zijn of nog heden verfranscht worden, zoo dat zij alleen vermaak scheppen in het lezen van Fransche romans, niet dan in den Franschen schouwburg gaan, en enkel in het Fransch hare briefwisseling houden. Moeten zij al eens in hare moedertaal schrijven, dan is schrift zoo wel als stijl en spelling van dien aard, dat men zoude meenen eene dienstmaagd ware de schrijfster.”

Wel zoo, *Avondbode!* dan schijnt gij in de keus der jufferschap, met welke gij briefwisseling voert, niet zeer gelukkig te zijn geweest. Met wie hebt gij dan toch te doen gehad, die u in zulken erbarmelijken stijl antwoordde? Wij voor ons missen de eer den stijl der dienstmaagden te kennen, maar begrijpen volstrekt niet hoe eene fatsoenlijke juffer, al schreef zij in eene taal, waarin zij niet gewoon is te schrijven, eenen dienstmaagden-stijl aannemen zou. Evenmin begrijpen wij, waarom het schrift nu zoo slecht zou wezen? Of men immers Fransch of Hollandsch schrijft, het schrift blijft het zelfde.

Doch wij, die ook soms in de gelegenheid geweest zijn van schrift onzer jufferschap te zien, kunnen u verzekeren, dat zij, op zeer weinige uitzonderingen na, zoo wel in het Hollandsch als in het Fransch zeer goed schrijven, en aan menigen *ontbieder* of *ontvanger* van Duitsche gouverneurs, een lesje van Hollandschen stijl zouden kunnen geven. Gij moet dus al zeer ongelukkig in uwe kennismaking geweest zijn, »jeugdige Bode.” Maaktet gij ook misschien kennis aan den oever, toen gij *Amstels ingezetenen* bezocht?

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

[illegible]

Bevallen: 3 Mei H. Martens, geb. Horstink, D. — J. van Dillen, geb. Mulder, D. — M. H. Heskes, geb. Bruguiere, *twee* D. — 4 Mei R. Vink, geb. Hutten, D. — H. Janssen, geb. van der Hal, D. — 5 Mei J. W. Besseling, geb. Bruns, D. — M. A. Christiani, geb. van der Kluijs, D. — 7 Mei M. Onstenk, geb. Makrander, D. — W. Thomassen, geb. Medze, Z. — 8 Mei J. Staal, geb. Kloostermeijer, Z. — E. Blom, geb. Tijssen, D. — 9 Mei G. Werps, geb. Ros, D. — J. C. J. Brantsen van de Zyp, geb. Baronnes van Heeckeren van Kell, Z.

Overleden: 5 Mei G. J. Kreunen, 55 j. — 7 Mei A. Pelman, 83 j. 9 Mei J. J. F. Righart, 1 j. 4 m. — 10 Mei E. van Workum, 1. j. 4 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: 9 Mei J. N. Brester met J. G. Roelofsen. — W. de Vroom met D. ten Broek. — H. B. Gieben met H. Abemon. — G. Haverkamp met J. G. Keizer. — G. Kruitbosch met J. Altena.

Bevallen: 5 Mei J. C. Guije, geb. Steenlack, Z. — 6 Mei G. H. Lijsen, geb. Maaldrink, D. — B. M. Hasselman, geb. Abbink, D. — 7 Mei A. D. Koerdeman, geb. Woonink D. — A. G. Verburgt, geb. Gijse, Z. — 8 Mei L. C. Mijnders, geb. Schoeters, Z. — R. Lewenstein, geb. Hartog, D.

Overleden: 2 Mei W. C. de Vriendt, 15 j. — 3 Mei J. Engel, 77 j. — J. Scheephorst, geb. Wijnveldt, 61 j. — 4 Mei J. van Dragt Bijsterbosch, 20 j. — G. Bremer, geb. Evers, 48 j. — J. Jacobs, geb. Helmig, 50 j. — H. van der Veen, geb. Klinkers, 48 j. — 6 Mei P. Jacobs, 3 m.

TE TIEL:

Gehuwd: 5 Mei J. T. Gennisse met M. van den Ham.

Bevallen: [illegible] C. van [illegible] 6 Mei [illegible] van Dalen, geb. de Bruijn, [illegible] — E. van de Kamp, geb. Peters, D.

Overleden: 6 Mei E. Bergersveld, Weduwe van A. E. Spier, 73 j. — 7 Mei D. van Huissen, Wed. van J. van Benthum, 73 j. — J. G. Jansen, laatst gehuwd met M. A. Renaut, 37 j. — Doodgeb. D. van F. A. Bakker en C. Krielen.

Advertentiën.

BEKENDMAKING.

Ingevolge art. 11 en 27 van het *Reglement op de Paardenfokkerij in Gelderland*, worden hiermede kenbaar gemaakt de personen, aan welke, in den jare 1837, voor SPRINGHENGSTEN en MOEDERPAARDEN, premiën of subsidiën voor onderhoud zijn toegekend geworden, te weten:

Voor de beste Springhengsten:

Aan *W. Bötticher*, te Zevenaar, voor zijnen zwarten hengst, *ƒ* 40.

Aan *G. Welmans*, te Ambt Doetinchem, voor zijnen zwarten hengst, *ƒ* 40.

Aan *J. W. Wigman*, te Steenderen, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 40.

Aan *Hendrik Weijère*, te Spankeren, voor zijnen zwarten hengst, *ƒ* 30.

Aan *J. B. Keurvorst*, te Lienden, voor zijnen donkerbruinen hengst, *ƒ* 30.

Aan *Gradus van Gent*, te Bemmel, voor zijnen bruinen hengst, zoon van *Young Turk*, uit 's Rijks Stoeterij, *ƒ* 50.

Aan *Johannes Ariessen*, te Elst, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 40.

Aan *Dirk Keij*, te Wadenoijen, voor zijnen effen bruinen hengst, *ƒ* 50.

Aan *Benjamin van Zwol*, te [illegible], voor zijnen bruinen bles hengst, *ƒ* 40.

[illegible] *van Zoest*, te Beest, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 40.

Aan *Jan Dirk van Wijk*, te Geldermalsen, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 50.

Aan *Daniel Timmermans*, te Hedel, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 50.

Aan *Coenraad van de Laar*, te Driel, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 40.

Aan *Evert Broekman*, te Neerbosch, voor zijnen bruinen hengst, *ƒ* 50.

Aan *Jan van Hattum*, te Puiflijk, voor zijnen zwarten hengst, *ƒ* 40.

Voor de beste Moederpaarden:

Aan *Jacobus van Eck*, te Heteren, voor zijne bruine merrie, *ƒ* 25.

Aan *Cornelis Sterk*, te Culenborg, voor zijne ligtbruine merrie, *ƒ* 30.

Aan *Peter Adrianus Tukker*, te Culenborg, voor zijne zwarte merrie, *ƒ* 25.

Aan *Dirk Keij*, te Tuil, voor zijne bruine merrie, *ƒ* 25, mits op de keuring in 1838 die merrie met veulen vertoond worde.

Aan *Hendrik Vervoorn*, te Brakel, voor zijne bruine merrie, *ƒ* 25.

Aan *Willem van Beuningen*, te Hernen, voor zijne bruine merrie, *ƒ* 25.

Aan *Nikolaas de Ridder*, te Wamel, voor zijne bruine merrie, *ƒ* 25.

Alle welke premiën of subsidiën voor onderhoud door de belanghebbenden op de eerstkomende keurdagen voor Hengsten en Moederpaarden kunnen worden ontvangen.

[illegible] Mei 1838.

Commissarissen uit de Commissie van Landbouw in *Gelderland*, voor de Paardenfokkerij,
W. J. E. VAN LIJNDEN.
F. VAN BRAKELL,
VAN DE POLL.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Crediteuren in het FAILLISSEMENT van den Scheepstimmerman *EVERS*, te *Arnhem*, worden opgeroepen om te verschijnen op het lokaal der teregtzittingen der Regtbank van Koophandel, te *Arnhem*, op Donderdag den 17den Mei 1838, des namiddags ten 1 uur, — ten einde te treden tot de benoeming der provisioneele Syndici.

Namens den Heer Regter-Commissaris,
De Griffier der Regtbank voormeld:
J. VAN DER MAST.
Commis-Griffier.

Publieke Verkooping

VAN

VASTE GOEDEREN.

Men is voornemens op Donderdag den 17den Mei e. k., des namiddags ten 4 ure, in het Logement *de Koning van Denemarken*, te *Rhenen*, [illegible] te verkoopen:

[illegible] 40 Roeden en 40 Ellen BOUWLAND, gelegen [illegible] somma van [illegible] *ƒ* 750.

2°. Een HUIS en [illegible] met 1 Bunder, 33 Roeden en 50 Ellen [illegible] gelegen als voren. — Bij inzet gebragt op eene somma van *ƒ* 870.

3°. 2 Bunders, 56 Roeden en 60 Ellen BOUWLAND, gelegen als voren. — Bij inzet gebragt op eene somma van *ƒ* 810.

4°. 34 Roeden en 40 Ellen BOUWLAND, mede nabij de *Grebbe* gelegen — Bij inzet gebragt op eene somma van *ƒ* 300.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer *L. LIBERT*, Notaris te *Rhenen*, en bij den Heer Mr. *G. EVERS PPz.* Advocaat te *Arnhem.*

Openbare Verkooping

EENER

STEENFABRIJK

EN BIJBEHOORENDE

LANDERIJEN,

bij Zutphen.

Ten aanzien dier Verkooping, reeds voorloopig in vroegere nummers dezer Courant meer breedvoerig geannonceerd, wordt alnu nader bekend gemaakt, dat dezelve zal plaats hebben, *bij inzetting*, op Vrijdag den 18den Mei 1838, en *bij finalen toeslag* (naar genoegen geldende) 14 dagen later, zijnde Vrijdag den 1sten Junij daaraanvolgende, telkens des namiddags om *drie* uren, in het Koffijhuis *het Zwijnshoofd*, aan de Markt te *Zutphen.*

Nadere informatiën, ook ten aanzien der veilconditiën, blijven te bekomen ten kantore des Notaris *H. F. LULOF*, te *Zutphen.*

Uit de Hand te Koop!

Eene, [illegible], geheel nieuw uit den grond opgebouwde HUIZINGE, ERVE en GROND, waarin met veel succes eene BROOD-BAKKERIJ wordt gedreven, met ongeveer 1 Bunder, 20 Roeden en 83 Ellen, TUIN- en BOUWLAND, alleraangenaamst gelegen aan den Straatweg van *Arnhem* naar *Zutphen*, in het Dorp *Brummen*, zeer geschikt om tot een HEERENHUIS te worden veranderd.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van den Notaris *R. A. J. VAN PIPERSUM*, te *Brummen.* Brieven franco.

Uit de hand te koop:

Eene extra goede en solide bewerkte REIS- EN STADS-CALÈCHE, met deszelfs toebehooren. Te bevragen bij den Zadelmaker *A. N. DUIJM*, aan de [illegible] te *Deventer.*

---

† † † § † Men vraagt, voor eene Jonge [illegible], eene of twee KAMERS, met KOST en INWONING bij fatsoenlijke lieden op een Dorp of in eene kleine Stad in *Gelderland*, voor eenen matigen prijs. Antwoord met *franco-brieven* aan den Uitgever dezes, onder de letters IJ Z.

---

§ † § † † † Men verlangt, op goede voorwaarden, aan een Notaris-Kantoor, in eene der voornaamste steden van *Gelderland*, een JONG MENSCH, reeds zoo ver opgeleid en bekwaam in het notariële vak, om den Notaris in zijn hoofdwerk bepaaldelijk te kunnen ter hand staan. — Die daartoe geschikt en genegen mogten wezen, adresseren zich bij den Boekhandelaar *W. J. THIEME*, te [illegible].

. Bij *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, [illegible] en alom te verkrijgen:

I. HET LEVEN EN KARAKTER van Dr. PH. DODDRIDGE, door Dr. STATIUS MULLER, met eene voorrede van Prof. J. NIEUWENHUIS . . . *ƒ* 1.00.

II. ENGELSCH LEESBOEK *in proza en poëzij*. Bijeenverzameld door D. BOMHOFF, Hz.; 2 stukjes ieder à . . *ƒ* 1.00.

III. Opstellen ter vertaling in het Engelsch. Naar het oorspronkelijke van H. E. LLOYD, door D. BOMHOFF, Hzn. . . *ƒ* 1.00.

IV. Tien stuks FOLIO-PLATEN, *behoorende tot de Wiskunstige toepassingen voor Teekenlessen*; 1ste en 2de deel, 1ste afdeeling . . . *ƒ* 3.80.

NB. De beide laatste afdeelingen van dit voor de militaire scholen zoo onmisbaar werk volgen spoedig.

V. KRIJGSKUNDIGE AARDRIJKSBESCHRIJVING, *ingerigt voor het eerste onderwijs in de militaire scholen*; door J. C. BEIJER, 3 dln. compleet à . . . *ƒ* 10.50.

VI. H. F. RYAN's *Regelen van voorzigtigheid voor Ouders en Leermeesters, die hunne kinderen eenig onderrigt omtrent de voortteeling willen geven, en hen waarschuwen voor wellust en onkuischheid*; 2de, door R. VAN WIJK, JACZN., vrij bewerkte druk . *ƒ* 1.80.

VII. DE GRAAF VAN TOULOUSE, *Historisch-Romantische. Tafereelen uit de tijden van den vervolgings-oorlogs tegen de Abigensen.* Naar het Fransch van F. SOUILLÉ, 2 dln. compleet *ƒ* 4.60.

VIII. AANHANGSEL op het Algemeen WOORDENBOEK VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN, enz. in 8 dln. bewerkt door G. [illegible]

NB. Dit stuk is reeds aan de [illegible] words [illegible] onbonden.

IX. [illegible] SPRAAKKUNST, door D. B[illegible], Hz. [illegible] de beginselen van H. E. LLOYD. *ƒ* 1.00.

Behalve het voornoemde worden met goed gevolg verkocht de navolgende, bijzonder gunstig beoordeelde

ENGELSCHE TAALBOEKEN:

a. Nieuw Nederduitsch-Engelsch en Engelsch-Nederduitsch Woordenboek, 2 dln. à . . *ƒ* 10.00.

b. Handleiding voor hen, die in korten tijd de Engelsche taal willen leeren spreken en schrijven. Naar het oorspronkelijke van D. WILKE, door D. BOMHOFF, Hzn. . . *ƒ* 0.6[illegible].

c. Nieuwe Engelsche Spraakkunst door H. E. LLOYD. Naar den 4den druk voor Nederlanders bewerkt door D. BOMHOFF, Hz. . *ƒ* 2.40.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.